

Tuyên Quang

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

NĂM THỨ 62

Số 68 (314)

17 tháng 10 năm 2026

8 tháng Chín, Bính Ngọ

Cuối tuần

Báo điện tử:

baotuyenquang.com.vn

Vện tròn chữ Hiếu

Từ ngàn đời nay, truyền thống đạo lý của người Việt đã gắn liền với những tấm gương hiếu thảo rạng ngời sử sách...

Trang 2

Không thể đong đếm

Có những giá trị trong cuộc sống có thể đo đếm bằng con số, nhưng cũng có những tình cảm không thước đo nào diễn tả trọn vẹn. Tình mẹ dành cho con là một điều như thế...

Trang 3

Trao cơ hội cho con trưởng thành

Trong nhiều gia đình hiện nay, sự bao bọc quá mức của người lớn có thể tước đi của trẻ cơ hội học cách tự lập, đối diện với nghịch cảnh và chịu trách nhiệm với cuộc đời mình...

Trang 4

Suối nguồn yêu thương

■ TUỆ AN

Chuyện

▶ CUỐI TUẦN

Ven tròn chữ Hiếu

■ CHÚC HUYỀN

Từ ngàn đời nay, truyền thống đạo lý của người Việt đã gắn liền với những tấm gương hiếu thảo rạng ngời sử sách. Nhắc đến lòng hiếu kính, ta không thể không nhớ đến cụ đồ Nguyễn Đình Chiểu. Khi nghe tin thân mẫu qua đời, ông đã gác lại con đường khoa cử, vượt ngàn dặm đường trường về chịu tang mẹ. Vì quá đau thương, khóc thương mẹ đến kiệt sức trên đường hành hương, ông đã bị mù cả hai mắt. Nước mắt của người con hiếu thảo ấy đã trở thành biểu tượng bất tử về đạo làm con trong văn hóa Việt Nam.

Hành trình làm mẹ là một chuỗi ngày dài lặng lẽ hy sinh. Từ tiếng khóc chào đời cho đến những bước chân chập chững vào đời của con, dáng mẹ luôn gầy đi theo gánh nặng lo toan. Mẹ chất chịu từng hạt lúa, củ khoai, đổi lấy tương lai vững chãi cho con. Công ơn ấy ví như biển rộng trời cao, không câu chữ nào có thể đo đếm hết. Sự hy sinh của mẹ mang một sức mạnh vô bờ bến, sẵn sàng tha thứ mọi lỗi lầm, bao dung mọi vấp ngã và trở thành bến đỗ bình yên nhất mỗi khi con giông bão trở về.

Thế nhưng, nhịp sống hiện đại đôi khi cuốn con người vào những bận rộn lo toan, khiến ta vô tình quên mất sự già đi của mẹ. Báo hiếu đôi khi rất giản dị, chẳng ở đâu xa. Đó là những hành động đời thường: một bữa cơm nhà ấm cúng, một buổi tối ngồi bóp chân tay khi mẹ mỏi mệt, hay một cuộc điện thoại hỏi thăm khi thời tiết đổi mùa.

Hơn thế nữa, cách báo hiếu thiết thực nhất lại bắt đầu từ chính bản thân mỗi người. Trả ơn sinh thành không đợi ngày tháng, mà nằm trong việc mỗi người biết tự chăm sóc sức khỏe của mình để bố mẹ không phải thấp thòm lo âu, biết cố gắng học tập, lao động để trưởng thành, tự lập và lo chu đáo cho gia đình nhỏ của riêng mình. Khi con cái sống tự chủ, bình an và tử tế, gánh nặng trên vai mẹ mới thực sự được trút bỏ, để nụ cười lại trọn vẹn nở trên môi mẹ mỗi sớm mai. ■

Có tình yêu thương không cần gọi tên, có hy sinh thầm lặng mà đôi khi đến trưởng thành con mới thấu hiểu. Đó chính là tình mẹ. Từ những năm tháng chắt chiu, nhọc nhằn nuôi con khôn lớn đến hành trình đồng hành cùng con giữa nhịp sống hiện đại đầy áp lực, người mẹ luôn dành cho con tình yêu thương bền bỉ nhất, trao cho con điểm tựa để trưởng thành, sống tử tế, vững vàng trước những bão giông cuộc đời.

Chị Vi Thanh Quế, xã Yên Minh luôn nói lời yêu thương mỗi sáng con đến trường.

Những hy sinh cao cả

TRONG căn nhà nhỏ ở tổ dân phố Kim Phú 4, phường Minh Xuân, Mẹ Việt Nam Anh hùng Lâm Thị Giã đang sống những năm tháng tuổi già bình yên bên người thân. Cuộc đời mẹ từng đi qua những lần tiễn biệt không gì bù đắp nổi. Ba lần tiễn con lên đường theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, nhưng khi hòa bình trở lại, chỉ một người con trở về. Hai người con khác đã gửi lại tuổi xuân nơi chiến trường, để lại trong lòng mẹ khoảng trống mà thời gian không thể lấp đầy. Nỗi đau của mẹ Giã cũng là nỗi đau của hàng triệu bà mẹ Việt Nam đã lặng lẽ đi qua chiến tranh. Tình mẹ trong những năm tháng ấy không chỉ dành cho con, mà lớn lao hơn chính là đức hy sinh vì Tổ quốc, là sức chịu

đựng phi thường trước những điều nghiệt ngã nhất của số phận.

Bước sang thời bình, hoàn cảnh sống đã thay đổi, nhưng trái tim người mẹ vẫn vẹn nguyên một nhịp đập. Sự hy sinh không còn là những cuộc chia ly mà chuyển hóa thành sự tận tụy chăm sóc, đồng hành, tạo mọi điều kiện để con được học tập, lập nghiệp và trưởng thành. Ý học hiện đại từng chứng minh một thực tế kinh ngạc: Cơ thể con người chỉ chịu đựng tối đa 45 đơn vị đau, nhưng khi vượt cạn, người mẹ phải gánh chịu tới 57 đơn vị đau, tương đương cảm giác gây 20 chiếc xương cùng một lúc. Theo số liệu từ *World Population Review*, trung bình mỗi ngày tại Việt Nam có khoảng 3.840 trẻ em chào đời, đồng nghĩa với chừng ấy người mẹ sẵn sàng bước qua ranh giới sinh

tử để giành lấy sự sống cho con. Nhưng cơn đau thể xác ấy mới chỉ là sự khởi đầu cho một hành trình hy sinh lặng thầm và kéo dài suốt cả cuộc đời.

Từ khoảnh khắc cất tiếng khóc chào đời, đứa trẻ được ôm trọn trong vòng tay ấm áp, đón nhận giọt sữa ngọt ngào và lời ru à ời tha thiết. Mẹ là người thầy đầu tiên dạy con từng bước đi chập chững, từng lời nói bập bõ, dạy con biết phân biệt đúng sai, phải trái. Sự hy sinh của mẹ không chỉ là chăm sóc con về thể chất, sâu xa hơn, đó là quá trình bền bỉ vun đắp nhân cách, trao cho con nền tảng để biết yêu thương, sẻ chia và sống có trách nhiệm.

Trong tác phẩm *Nghề thầy*, nhà văn hóa Hoàng Đạo Thúy cũng từng khẳng định: “Phúc đức tại mẫu là phải lắm. Lấy máu mình, rồi lấy sữa mình nuôi con, tình mẹ con là tình trong sạch, đẹp đẽ nhất”. Không có người mẹ nào hoàn hảo, cũng chẳng có một công thức chung cho mọi đứa trẻ. Nhưng tình thương, khi đi cùng sự kiên nhẫn và trách nhiệm, luôn là điểm tựa đầu tiên để con lớn lên.

Áp lực trong nhịp sống hiện đại

Hiện nay, phụ nữ chiếm 47,5% lực lượng lao động của tỉnh, toàn tỉnh có 1.111 doanh nghiệp do nữ làm chủ; 59 hợp tác xã do nữ tham gia quản lý có sản phẩm OCOP đạt từ 3 sao trở lên, tỷ lệ đảng viên nữ chiếm 39,8%; tỷ lệ nữ tham gia cấp ủy tỉnh chiếm 25%; cán bộ nữ lãnh đạo, quản lý thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý và phối hợp quản lý chiếm 39,86%. Đảng sau những vai trò ấy là áp lực không dễ gọi tên khi thời gian hạn hẹp, công việc bận rộn, kỳ vọng xã hội và nỗi lo dạy con trưởng thành.

Chị Nguyễn Thị Lan, xã Hàm Yên, đang công tác tại phường Minh Xuân. Mỗi sáng, chị đều rời nhà từ khi đứa con nhỏ còn chưa thức giấc, có ngày công việc nhiều, chị về muộn sau khi con đã đi ngủ. Mọi công việc chăm sóc con, đưa đón con đến trường đều nhờ ông bà nội. Chị Lan tâm sự: “Nhà cách cơ quan gần 50 km, tối thường xuyên đi làm sớm, nhiều đêm lặng lẽ ngồi nhìn con ngủ, thương các con nên tối luôn cố gắng dung hòa công việc

Chủ tịch Hội LHPN tỉnh Âu Thị Mai động viên và nhận làm “Mẹ đỡ đầu” em Đặng Quốc Việt học sinh lớp 6, Trường THCS bán trú, Trung học Cơ sở Yên Lâm, xã Yên Phú.

■ Hiện nay tỷ lệ nữ tham gia cấp ủy tỉnh chiếm 25%; cán bộ nữ lãnh đạo, quản lý thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý và phối hợp quản lý chiếm 39,86%.

■ Nhiệm kỳ 2025 - 2030, Hội LHPN tỉnh phấn đấu 90% phụ nữ có con dưới 16 tuổi được cung cấp thông tin, kiến thức về sự cần thiết phải giữ gìn và rèn luyện phẩm chất đạo đức, ý thức chấp hành pháp luật; và giáo dục làm cha mẹ...

■ Toàn tỉnh có 3.354 mô hình, câu lạc bộ về công tác gia đình trong đó tiêu biểu là “Câu lạc bộ nuôi dạy con tốt”.

và gia đình để có thời gian dành cho con nhiều hơn”.

Trong khi người mẹ chịu áp lực “2 vai”, vừa giỏi việc nước, đảm việc nhà thì tuổi thơ của trẻ đang thay đổi nhanh chóng dưới tác động của công nghệ số. Chính nhịp sống gấp gáp, áp lực công việc và sự bùng nổ của công nghệ đang tạo ra những khoảng trống vô hình trong nhiều mái nhà. Những suất ăn nhanh dần thay thế bữa cơm mẹ nấu, tiếng cười nói trẻ thơ bị thay thế bởi ánh sáng xanh từ màn hình thiết bị điện tử.

Theo khảo sát của UNICEF, 89% trẻ em 12-17 tuổi tại Việt Nam sử dụng

Internet hằng ngày. Thống kê từ Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới cảnh báo có tới 7% bà mẹ không có thời gian dành cho con. Sự thiếu vắng cha mẹ khiến trẻ vị thành niên rơi vào cô đơn, dần xa cách gia đình và tìm đến thế giới ảo như một nơi trú ẩn an toàn. Trên các diễn đàn tâm lý, không ít tiếng thở dài cay đắng của con trẻ vang lên. Điều các em cần không phải là tiền tiêu vặt hay quà cáp xa xỉ, mà là một bữa cơm có mẹ ngồi bên, một lời an ủi khi bị điểm kém, hay đơn giản là được mẹ ôm vào lòng.

Bên cạnh đó, tình yêu của mẹ đôi khi bị lệch hướng bởi sự bao bọc quá đà hoặc

Em Đinh Thị Dàng, thôn Lũng Táo, xã Lũng Cú được mẹ dạy sớm sửa soạn quần áo, sách vở đến trường.

Ảnh: DIỆU LINH

kỳ vọng quá cao. Việc ép con học tập quá sức, so sánh con với con nhà người ta vô tình đẩy trẻ vào khủng hoảng tâm lý nghiêm trọng. Khi vai trò nâng đỡ tinh thần của người mẹ bị bỏ ngỏ hay thực hiện sai cách, khoảng cách giữa cha mẹ và con cái sẽ ngày càng bị đẩy ra xa.

Điểm tựa của con

Tổng Bí thư Tô Lâm từng nhấn mạnh về vai trò của người phụ nữ: “Điều thiêng liêng nhất, cốt lõi nhất, chính là thiên chức làm bà, làm mẹ, làm vợ, đó không chỉ là vai trò gia đình, đó là nền tảng đạo lý, là trường học đầu tiên về nhân cách”.

Khi xã hội chuyển động nhanh, người mẹ cũng cần học hỏi, cập nhật kiến thức và điều chỉnh cách nuôi dạy con. Thay vì chỉ dựa vào kinh nghiệm truyền đời, mẹ cần hiểu đặc điểm tâm lý từng lứa tuổi, biết lắng nghe, nhận diện những dấu hiệu bất thường và đồng hành cùng con.

Tại xã Tân An, Hội LHPN xã đã tuyên truyền, hướng dẫn hội viên tham gia khóa học trực tuyến “Làm cha mẹ”. Thông qua hoạt động này, phụ nữ được tiếp cận kiến thức, kỹ năng chăm sóc, giáo dục trẻ và xây dựng gia đình hạnh phúc. Tại nhiều địa phương trong tỉnh, hàng trăm mô hình, câu lạc bộ “Nuôi con khỏe, dạy con ngoan”, “Xây dựng gia đình hạnh phúc” lan tỏa rộng khắp, giúp chị em phụ nữ trao đổi kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe, phương pháp giáo dục con hiện đại, đồng thời sẻ chia áp lực và cùng nhau tháo gỡ những khúc mắc trong hành trình nuôi dạy con. Đặc biệt hơn, các cấp Hội trong tỉnh đã nhận đỡ đầu 569 trẻ mồ côi với tổng kinh phí vận động, hỗ trợ trên 2,2 tỷ đồng. Các mẹ đỡ đầu không chỉ hỗ trợ về kinh phí mà còn quan tâm, động viên, tặng đồ dùng học tập, nhu yếu phẩm, đồng hành với các con trong học tập và cuộc sống.

Để dung hòa giữa công việc và gia đình, phụ nữ hiện đại cần học nghệ thuật

hiện diện. Nếu không có nhiều thời gian, hãy dành thời gian “chất lượng” bên con. Chỉ cần 10 phút đọc sách, 15 phút trò chuyện mỗi tối, tắt điện thoại để thực sự lắng nghe và thấu hiểu, đồng hành cùng con. Bởi sau cùng, điều một người mẹ mong mỏi không phải con luôn đứng đầu lớp hay trở thành người nổi bật nhất. Đó là con biết sống tử tế, có trách nhiệm, biết yêu thương và đủ bản lĩnh vượt qua những vấp của cuộc đời. Những đứa trẻ rồi sẽ lớn lên, rời vòng tay mẹ để đi về phía chân trời riêng. Nhưng những gì mẹ trao gửi vẫn âm thầm theo con qua năm tháng.

Tình mẹ, với tất cả sự dịu dàng và mãnh liệt, sẽ mãi là suối nguồn nâng đỡ tâm hồn, giữ gìn nếp nhà và nối dài những giá trị nhân văn cao đẹp qua muôn thế hệ. Bởi thế, “Ai còn mẹ, xin đừng làm mẹ khóc/Đừng để buồn lên mắt mẹ nghe không?” ■

DIỄN ĐÀN

Không thể đo đếm

■ THIÊN THANH

Có những giá trị trong cuộc sống có thể đo đếm bằng con số, nhưng cũng có những tình cảm không thể đo lường bằng bất cứ đơn vị nào. Tình mẹ dành cho con là một điều như thế. Dù thời gian đổi thay, xã hội chuyển mình hay hoàn cảnh sống khác biệt, tình mẹ vẫn luôn thiêng liêng, bền bỉ và không thể lượng hóa.

Tình yêu ấy bắt đầu từ khi con chào đời, hiện diện trong những đêm mẹ thức trắng khi con đau ốm, những bữa cơm nguội vì mãi lo cho con, những nỗi lo giấu sau nụ cười để con được an lòng. Tình mẹ không nhất thiết phải được nói thành lời. Đôi khi, đó chỉ là cuộc điện thoại hỏi con đã ăn chưa, lời dặn dò trước chuyến đi xa hay ánh mắt dõi theo con đến cuối con đường.

Trong nhịp sống hiện đại, khi con người ngày càng bận rộn, những cuộc gặp gỡ và sẻ chia trong gia đình đôi khi bị thu hẹp. Ta dễ quên với sự chăm sóc của mẹ, xem những lời hỏi han là điều hiển nhiên mà quên rằng phía sau đó là bao yêu thương, lo lắng. Chỉ đến khi trưởng thành, bước qua những va vấp hay sống xa nhà, nhiều người mới thấm thía giá trị của những điều bình dị từng nhận được.

Tất nhiên, không phải người mẹ nào cũng hoàn hảo, cũng biết cách bày tỏ tình yêu theo cách con mong muốn. Khác biệt thế hệ, những khoảng cách trong suy nghĩ đôi khi khiến mẹ và con khó tìm được tiếng nói chung. Bởi vậy, yêu thương cần đi cùng sự lắng nghe, thấu hiểu và tôn trọng. Tình mẹ đáng quý,

nhưng cũng cần được nuôi dưỡng bằng sự sẻ chia từ cả hai phía.

Tình mẹ không thể đo đếm, nhưng lòng biết ơn có thể được thể hiện bằng những việc làm cụ thể. Một cuộc gọi hỏi thăm, một bữa cơm sum vầy, đôi phút lắng nghe mẹ tâm sự đôi khi còn ý nghĩa hơn những món quà đắt tiền.

Cuộc đời mỗi người có thể đi qua nhiều chặng đường, gặp gỡ nhiều người, trải nghiệm nhiều đổi thay. Nhưng tình mẹ vẫn là một giá trị thiêng liêng, không thể quy đổi bằng vật chất hay đo lường bằng bất kỳ con số nào. Vì thế, hãy yêu thương mẹ khi còn có thể, bởi có những điều dù muốn bù đắp đến đâu cũng không thể lấy lại khi thời gian đã qua. ■

GẶP GỠ - TRAO ĐỔI

Những bà mẹ người Dao thôn Xà Phìn, xã Thanh Thủy chuẩn bị trang phục cho con tham dự Lễ hội Mùa vàng.

Tiến sĩ, chuyên gia tâm lý học Đào Trung Hiếu.

Phóng viên: Thưa ông, nhiều gia đình hiện nay có xu hướng bao bọc, quyết định thay con và muốn con đi theo con đường mình lựa chọn. Theo ông, ranh giới giữa “yêu thương” và “kiểm soát” con nằm ở đâu?

Tiến sĩ Đào Trung Hiếu: Ranh giới ấy thực ra vô cùng mong manh nhưng lại phản ánh hai triết lý sống hoàn toàn trái ngược. Nó nằm ở mục đích cốt lõi và phương thức ứng xử của cha mẹ. Yêu thương đích thực là hành trình trao quyền, vun bồi cho con đủ năng lực, bản lĩnh để tự đứng vững trên đôi chân của chính mình. Trái lại, kiểm soát là việc nhân danh tình yêu để buộc con phải sống, phải loay hoay trong nỗi sợ hãi, sự kỳ vọng đồ dạng hoặc những ước mơ chưa trọn vẹn của chính người lớn.

Nhiều bậc phụ huynh nhân danh sự an toàn để bao bọc con, nhưng bản chất sâu xa của việc đó đôi khi không xuất phát từ việc con thực sự yếu đuối, mà bắt nguồn từ nỗi sợ của người lớn: sợ con vấp ngã, sợ con chọn sai, và sợ chính mình mất đi vị thế ảnh hưởng đối với đứa trẻ. Nhưng cuộc đời là một chuỗi những trải nghiệm thực tế. Một đứa trẻ sống trong môi trường an toàn, ít va chạm với thử thách sẽ không bao giờ học được cách tự đề kháng, tự bảo vệ và tự chịu trách nhiệm.

Cha mẹ có thể đầu tư con qua một chặng đường, nhưng tuyệt đối không thể nắm tay đi thay con đến trọn cuộc đời. Yêu thương chân chính không phải là tước đi quyền lựa chọn của con, mà là thấp lèn cho con ánh sáng để nhận biết đúng - sai, hỗ trợ con lường trước rủi ro, và trên hết là tôn trọng quyền được tự do, được trải nghiệm, thậm chí được quyền sai lầm để tự trưởng thành.

Phóng viên: Trong xã hội hiện đại, trẻ cần được hình thành năng lực tự quyết và chịu trách nhiệm với lựa chọn của mình. Theo ông, cha mẹ nên bắt đầu “trao quyền” cho con từ những việc gì và ở độ tuổi nào?

Tiến sĩ Đào Trung Hiếu: Trao quyền cho con không phải là một quyết định bộc phát khi con đã lớn, mà là một tiến trình giáo dục liên tục, được bắt đầu từ rất sớm, đi từ những việc nhỏ nhất và nâng dần cấp độ theo từng độ tuổi. Ngay khi còn nhỏ, trẻ cần được tập trao quyền từ những lựa chọn đơn giản: tự chọn bộ quần áo mình mặc, món đồ chơi mình thích, hay cách bài trí góc học tập của mình. Đi kèm với quyền lựa chọn là trách nhiệm tương ứng: tự thu dọn đồ chơi, giữ gìn lời hứa, làm việc nhà phù hợp với sức mình. Những việc tưởng chừng rất nhỏ ấy lại đặt nền móng tâm lý cực kỳ quan trọng: giúp trẻ sớm định hình ý thức về bản thể, cảm nhận được tiếng nói, vị thế của mình trong gia đình và dần hình thành thói quen có trách nhiệm với hành vi của bản thân.

Khi trẻ bước vào lứa tuổi thiếu niên, giai đoạn khẳng định cái tôi thì phạm vi trao quyền cần được mở rộng hơn. Lúc này, cha mẹ nên để con tự chủ trong việc

Trao cơ hội cho con trưởng thành

■ HOÀNG HÀ (Thực hiện)

Trong nhiều gia đình hiện nay, sự bao bọc quá mức của người lớn có thể thúc đẩy của trẻ cơ hội học cách tự lập, đối diện với nghịch cảnh và chịu trách nhiệm với cuộc đời mình. Làm thế nào để yêu thương mà không kiểm soát, đồng hành mà không áp đặt? Phóng viên Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang đã trao đổi với Tiến sĩ, chuyên gia tâm lý học Đào Trung Hiếu, thành viên Hiệp hội An ninh mạng Quốc gia về vấn đề này.

Đề trẻ tự lập những việc nhỏ trong cuộc sống sẽ giúp trẻ hình thành tính chủ động và trách nhiệm ngay từ sớm.

chọn môn học thể mạnh, đăng ký các hoạt động ngoại khóa, tự quản lý một khoản tiền tiêu cá nhân, học cách ứng xử trên không gian mạng và từng bước tham gia vào quá trình định hướng nghề nghiệp.

Điều quan trọng nhất mà cha mẹ trao cho con ở giai đoạn này không chỉ là “quyền được chọn”, mà chính là “phương pháp chọn”. Đó là dạy con cách chủ động thu thập thông tin, biết phân tích lợi ích và rủi ro, biết tìm kiếm sự tham vấn khi bế tắc và sẵn sàng chấp nhận hệ quả do quyết định của mình. Trẻ cần được phép “sai” trong những việc còn phạm vi sửa chữa, để không phải trả giá đắt khi bước ra đời thực.

Phóng viên: Trao quyền và tôn trọng không đồng nghĩa với việc buông lỏng hay buông xuôi. Vậy làm thế nào để cha mẹ vừa tạo dựng khoảng không gian tự do cho con, vừa duy trì được những giới hạn cần thiết để con không bị lệch chuẩn?

Tiến sĩ Đào Trung Hiếu: Trao quyền không phải là trao sự tự do vô điều kiện. Một gia đình lành mạnh cần có những giới hạn rõ ràng: Không nói dối, không bạo lực, không vi phạm pháp luật, không

sử dụng chất gây nghiện, không để mình rơi vào nguy cơ bị xâm hại và không xâm phạm quyền, lợi ích của người khác... Đó là những nguyên tắc bảo vệ con, không phải công cụ để kiểm soát con.

Trong khuôn khổ ấy, cha mẹ nên đối thoại thay vì ra lệnh. Thay vì hỏi “vì sao con không nghe lời?”, hãy hỏi “con đang muốn gì, con đã nghĩ đến hậu quả chưa, nếu có rủi ro thì con sẽ xử lý ra sao?”. Cách hỏi đó vừa giữ được quyền làm cha mẹ, vừa rèn cho con năng lực tự suy nghĩ.

Kỷ luật có hiệu quả nhất khi trẻ hiểu lý do của giới hạn, nhìn thấy sự nhất quán của cha mẹ và biết rằng, dù mắc lỗi, con vẫn có nơi để quay về nói thật. Giám sát có thể giữ con trong tầm mắt, chỉ có niềm tin và đối thoại mới giữ được con trong sự kết nối.

Phóng viên: Trong thực tế, không ít cha mẹ rất khó chấp nhận khi con lựa chọn một ngành học, nghề nghiệp, cách sống hoặc hướng đi khác với kỳ vọng của gia đình. Theo ông, cha mẹ cần thay đổi tư duy như thế nào để chuyển từ vị trí “người quyết định thay con” sang “người đồng hành cùng con”?

Tiến sĩ Đào Trung Hiếu: Nút thắt lớn nhất mà các bậc cha mẹ cần tự tháo gỡ, đó là tâm lý coi con cái như một “dự án nổi dài” để thực hiện những ước mơ đồ dạng của đời mình. Mỗi đứa trẻ là một thể trạng độc lập, mang những phẩm chất, khí chất, năng lực và sinh ra trong một bối cảnh thời đại hoàn toàn khác biệt với thế hệ trước. Nghề cha mẹ cho là an toàn chưa chắc đã phù hợp. Điều cần thiết là nhìn vào năng lực thật, mức độ đam mê và con đường phát triển cụ thể của con.

Đồng hành không có nghĩa là chiều theo mọi lựa chọn. Cha mẹ vẫn phải thẳng thắn chỉ ra những điểm thiếu thực tế, yêu cầu con chuẩn bị nghiêm túc và có phương án dự phòng. Nhưng thay vì dùng quyền uy để dập tắt lựa chọn, hãy cùng con kiểm chứng lựa chọn ấy bằng thông tin, trải nghiệm và kế hoạch.

Một người con trưởng thành, thành công không nhất thiết phải bước đi trên con đường thăm dò do cha mẹ vạch sẵn. Thành công lớn nhất của giáo dục gia đình là khi đứa trẻ biết rõ mình là ai, đang đi đâu, vì sao mình lựa chọn con đường đó và có đủ bản lĩnh, sự dũng cảm để điều chỉnh hướng đi khi gặp thất bại.

Phóng viên: Nếu được gửi một thông điệp ngắn gọn và cốt lõi nhất đến các bậc phụ huynh đang loay hoay trong vòng xoáy bao bọc con, ông sẽ chia sẻ điều gì để tình yêu thương thực sự trở thành bộ phận vững chắc cho trẻ?

Tiến sĩ Đào Trung Hiếu: Tôi chỉ muốn gửi tới các bậc làm cha, làm mẹ một thông điệp chân thành: “Đừng yêu con theo cách làm con yếu đi”. Hãy trao cho con một mái nhà ấm áp, tràn ngập tình yêu thương để làm cái nguồn an toàn trở về, nhưng đồng thời hãy trao cho con đôi cánh và khoảng trời rộng lớn để con tự bước, tự va chạm và tự sửa mình. Hãy hiện diện như một điểm tựa tinh thần khi con cần, chứ đừng hiện diện để làm thay, sống hộ cuộc đời của con. Hãy dạy con biết sợ điều sai, biết tôn trọng người khác, biết chịu trách nhiệm nhưng cũng để con cảm nhận rằng gia đình luôn là nơi con có thể nói thật, kể cả khi con thất bại.

Mục tiêu của nghệ thuật nuôi dạy con không phải là có một người trưởng thành biết làm chủ cuộc đời, biết chịu trách nhiệm về lựa chọn của mình và vẫn giữ được nhân cách tử tế.

Phóng viên: Xin trân trọng cảm ơn Tiến sĩ!

ĐẤT VÀ NGƯỜI XỨ TUYỀN

Sắt son tình hữu nghị Việt - Lào

■ THU PHƯƠNG

Dưới tán rừng xanh của "Thủ đô Kháng chiến" năm xưa, Khu di tích lịch sử, văn hóa Làng Ngòi - Đá Bàn (phường Mỹ Lâm) mãi là "địa chỉ đỏ" thiêng liêng lưu dấu tình hữu nghị sắt son Việt Nam - Lào. Trong nhịp sống đương đại, Di sản ấy tiếp tục được trao truyền, nuôi dưỡng lòng biết ơn và tiếp lửa cho thế hệ trẻ tự hào viết tiếp bản trường ca đoàn kết, hữu nghị.

Dấu ấn lịch sử nơi rừng thiêng

NĂM 1946, thực dân Pháp mở cuộc tiến công trở lại Lào, thực hiện ý đồ thôn tính Đông Dương lần thứ hai. Các đơn vị thuộc lực lượng Lào Ixala do Hoàng thân Souphanouvong trực tiếp chỉ huy chiến đấu. Tuy nhiên, trước tư thế vũ khí của thực dân Pháp và việc Quốc vương Sisavang Vong hợp tác với đối phương, các đô thị lớn lần lượt thất thủ. Để bảo toàn lực lượng, phần lớn cách mạng Lào chuyển về hoạt động tại địa bàn dọc biên giới Lào - Việt.

Giữa thời khắc cam go ấy, theo lời mời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tháng 11-1949, Hoàng thân Souphanouvong rời căn cứ kháng chiến Sầm Nưa sang Việt Nam. Cuộc gặp tại căn cứ cách mạng Tân Trào (Tuyên Quang) cuối tháng 12-1949 là dịp hai nhà lãnh đạo trao đổi về tình hình cách mạng và sự nghiệp đấu tranh giải phóng của hai dân tộc.

Với địa thế hiểm trở "tiên có thể đánh, lui có thể giữ" cùng "thế trận lòng Dân" kiên trung, xã Mỹ Bằng (nay là phường Mỹ Lâm) được chọn làm căn cứ cách mạng Lào. Tháng 6-1950, Hoàng thân Souphanouvong cùng các đồng chí Kaysone Phomvihane, Khamtay Siphandone... tiến vào thôn Làng Ngòi. Dưới tán rừng già ở Gò Tre, đồi Tơ, hệ thống lán trại, hầm hào được bố trí kín đáo; hơn 200 cán bộ, chiến sĩ Đại đội Champasak cùng du kích và Nhân dân địa phương tham gia bảo vệ căn cứ.

Chính tại đây, từ ngày 13 đến 15-8-1950, Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Ixala đã diễn ra với hơn 100 đại biểu đại diện cho Nhân dân các bộ tộc Lào. Đại hội thông qua cương lĩnh 12 điểm, kêu gọi toàn dân đoàn kết chống thực dân Pháp; bầu Hoàng thân Souphanouvong làm Thủ tướng Chính phủ Liên hiệp kháng chiến Lào, đồng thời giữ cương vị Chủ

tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Lào tự do. Từ một làng quê Tuyên Quang, những quyết sách quan trọng đã góp phần định hướng cuộc đấu tranh giành độc lập, thống nhất của Nhân dân Lào.

Để bảo đảm bí mật, cuối năm 1950, đoàn cán bộ cách mạng Lào chuyển sâu vào khe núi Nhọn, thôn Đá Bàn. Căn cứ trong hang đá lớn, rợp bóng cổ thụ khổng lồ ghi dấu những bước phát triển của cách mạng Lào, mà còn chứng kiến tình đoàn kết quân dân bền chặt, vượt lên trên mọi rào cản quốc tịch. Đồng bào Dao Quần trắng sẽ chia từng bắp ngô, hạt muối với các đồng chí cách mạng Lào và cùng đón Tết Tân Mão năm 1951. Trong thời gian đoàn ở đây, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đến thăm, làm việc với các đồng chí lãnh đạo cách mạng Lào, trao đổi về việc xây dựng một Đảng Mác - Lênin chân chính ở Lào.

Giữa năm 1951, đoàn cán bộ cách mạng Lào lên đường về nước. Nghĩa tình ấy một lần nữa được thể hiện qua hình ảnh 15 chiến sĩ du kích xã Mỹ Bằng rờn rã suốt hai tháng gánh tư trang, vũ khí, tiền đoàn an toàn tới tận Nghệ An mới trở về.

Những tháng ngày chung một mái nhà ở Làng Ngòi - Đá Bàn đã góp phần bồi đắp tình đoàn kết giữa Nhân dân hai nước, làm sáng rõ giá trị của tình hữu nghị Việt - Lào mà Chủ tịch Kaysone Phomvihane gọi là "một viên ngọc quý, một di sản vô giá". Nghĩa tình được vun đắp từ sự sẻ chia "hạt gạo cắn đôi, cọng rau sứt nửa", từ những năm tháng đồng cam cộng khổ vì độc lập, tự do.

Nghĩa tình trong nhịp sống mới

Hơn bảy thập kỷ trôi qua, dấu chân những người cách mạng Lào vẫn in đậm trong lớp rêu phong núi đá, những ngọn lửa nghĩa tình được thắp lên khi ấy vẫn bền bỉ cháy sáng. Vùng đất cách mạng nay khoác diện mạo mới, song kỷ ức về tình nghĩa

Bia di tích nơi ở và làm việc của Hoàng thân Souphanouvong tại tổ dân phố Đá Bàn.

Việt - Lào son sắt vẫn được trân trọng, gìn giữ và trao truyền qua các thế hệ.

Những đổi thay hiện rõ ở từng tổ dân phố. Đá Bàn có 315 hộ, chỉ còn 8 hộ nghèo, cận nghèo; tổ dân phố Ngòi bắt đầu với mức thu nhập 4,5 triệu đồng/người/tháng, xóa trắng hộ cận nghèo và chỉ còn 7 hộ nghèo trên tổng số 355 hộ dân. Ông Nguyễn Tiến Dũng,

Bí thư Chi bộ tổ dân phố Ngòi, chia sẻ: "Người dân luôn tự hào về truyền thống quê hương, đoàn kết phát triển kinh tế, xây đời sống mới và cùng chung tay gìn giữ "địa chỉ đỏ" lưu dấu tình hữu nghị Việt - Lào".

Trên hành trình khám phá Mỹ Lâm, Cụm Di tích Làng Ngòi - Đá Bàn là điểm dừng chân giàu ý nghĩa lịch sử, bên cạnh trải nghiệm nghi

Nhà ở và nơi làm việc của Hoàng thân Souphanouvong tại tổ dân phố Ngòi, địa chỉ đỏ lưu dấu tình đoàn kết, hữu nghị Việt - Lào.

đường tại Khu du lịch Suối khoáng Mỹ Lâm và cảnh sắc những nương chè xanh nối tiếp trên triền đồi. Chủ tịch UBND phường Mỹ Lâm Vũ Tiến Hiệp cho biết: Năm 2025, phường đón gần 35.700 lượt khách, doanh thu du lịch đạt 62,5 tỷ đồng; 9 tháng năm 2026 đạt hơn 33.700 lượt khách, doanh thu gần 47 tỷ đồng. Riêng Di tích cách mạng Lào đón khoảng 700 lượt khách/năm, trong đó có nhiều đoàn đại biểu cấp cao, lưu học sinh Lào đến dâng hương, báo công.

Mỗi đây, trong chuyến về nguồn, Maysaa Bouavone Phanthabouasy - nữ du học sinh Lào xuất sắc giành học bổng toàn phần thạc sĩ tại Đại học Kinh tế Quốc dân (Hà Nội) xúc động khi chạm tay vào những chứng tích lịch sử nơi Làng Ngòi, Đá Bàn. Maysaa chia sẻ: "Nơi đây đã nuôi dưỡng cách mạng Lào và Việt Nam hôm nay lại tiếp tục chấp cánh trí thức cho tôi. Tôi vô cùng biết ơn! Câu chuyện nghĩa tình ở Làng Ngòi, Đá Bàn sẽ là hành trang vô giá để thế hệ trẻ chúng tôi tiếp tục vun đắp tình anh em Lào - Việt mãi mãi xanh tươi, đổi đời bền vững".

Đặc biệt, Khu di tích còn là "giảng đường xanh" bồi đắp lý tưởng cách mạng cho học sinh. Cô Phùng Thị Anh Thủy, nguyên Bí thư Đoàn Trường THCS Mỹ Bằng (nay là Mỹ Lâm) cho biết: "Năm học 2025 - 2026, chúng tôi đã tổ chức Lễ kết nạp Đoàn cho 58 thanh niên ưu tú tại Khu di tích lịch sử, văn hóa Làng Ngòi". Cầm trên tay chiếc Huy hiệu Đoàn, em Lục Hoàng Bảo Trân chia sẻ: "Được kết nạp Đoàn trên quê hương cách mạng, em rất tự hào. Em hiểu hơn tình đoàn kết Việt - Lào và sẽ nỗ lực học tập, sống có trách nhiệm".

Từ mái lán đã chiến đấu xưa đến bước chân tìm về cội nguồn của thế hệ trẻ hôm nay, mạch nguồn hữu nghị Việt - Lào chưa bao giờ với cạn. Gìn giữ, phát huy giá trị Khu Di tích lịch sử, văn hóa Làng Ngòi - Đá Bàn cũng là trân trọng những dấu tích của một thời lịch sử gian khó, để câu chuyện tình hữu nghị tiếp tục được trao truyền và góp thêm chiều sâu cho hành trình khám phá lịch sử, văn hóa Mỹ Lâm ■

GIẢI THOẠI

Thế này chỉ sinh được Trạng thôi

■ TIẾN CHIẾN

NGƯỜI đời nhắc đến Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm không chỉ bởi tài văn chương, học vấn uyên thâm mà còn bởi những lời sấm truyền nổi tiếng. Nhưng ít ai biết, mẹ ông - bà Nhữ Thị Lan cũng là người có tài đoán định việc đời, thậm chí từng nói trước về vận mệnh của những bậc đế vương.

Thuở ấy, vào thời Vua Lê Thánh Tông, triều chính thịnh trị, Nho giáo cực thịnh, phép nước nghiêm minh. Giữa thời buổi khuôn phép ấy, bà Nhữ Thị Lan lại có những lời tiên đoán khiến người đời không khỏi kinh ngạc. Bà từng đoán rằng khoảng bốn chục năm nữa, nhà Lê sẽ suy vong. Theo sử sách, năm 1527, Mạc Đăng Dung phế vua Lê, lập ra nhà Mạc, ứng với lời đoán năm nào.

Chuyện kể, bà còn có duyên nhìn người, đoán tướng. Đến tuổi 28, chưa tìm được người chồng như ý, bà đành nhận lời lấy một vị quan lớn. Song,

bà đưa ra một điều kiện đặc biệt: vợ chồng phải đồng phòng đúng giờ chính Ngọ, tức giữa trưa.

Giữa thời Nho giáo coi trọng lễ nghi, chuyện phòng the vốn kín đáo, yêu cầu ấy chẳng khác nào một điều trái khoáy. Người chồng không dám làm theo, mãi đến khuya mới vào phòng. Bà đành thuận theo phận mình, nhưng buồn tiếng thở dài: "Thế này thì chỉ sinh được Trạng thôi!".

Lời than ấy, như một dự cảm về người con tương lai. Bà sinh Nguyễn Bình Khiêm, người đỗ Trạng nguyên năm 1535, nổi danh là bậc hiền tài, được người đời tôn kính gọi là Trạng Trình.

Một lần khác, trên bến Hàn Giang, bà trông thấy chàng trai chài lưới khỏe mạnh, nước da ngăm đen, liến tiến nườ: giá gặp người ấy sớm hơn, lấy làm chồng thì biết đâu mình đã trở thành hoàng hậu, bởi chàng trai ấy chính là Mạc Đăng Dung, vị vua đầu triều Mạc ■

Bức tranh vẽ bằng sáp ong trên vải chàm của Thùy Trang.

Hồn chàm dưới bàn tay cô gái trẻ

■ GIANG LAM

Nguyễn Thùy Trang sáng tạo bức tranh vẽ sáp ong trên thổ cẩm từ đơn đặt hàng ở Trung Quốc.

Rời phố thị trở về với xóm nhỏ tổ 10 thôn Chàng, phường Hà Giang 1, Nguyễn Thùy Trang chọn cho mình một con đường lặng lẽ: Tìm về những bản làng rẻo cao để học cách giữ lấy sắc chàm nguyên bản. Giữa khoảng sân phơi tràn ngập nắng ấm và nóng nản hương lá, cô gái trẻ kiên trì viết nên câu chuyện bảo tồn di sản bằng tình yêu văn hóa bản địa, triết lý sống hòa hợp với thiên nhiên và một tư duy làm nghề nghiêm túc.

Tìm lại sắc màu núi rừng

BƯỚC chân vào khoảng sân nhỏ của gia đình Nguyễn Thùy Trang, ấn tượng đầu tiên là mùi hương chàm ngai ngái, hăng hắc thoang thoảng bay ra từ những thùng gỗ lớn. Trên giàn phơi, những thước vải chàm xanh thẫm dày dặn đang buông mình đón nắng. Giữa nhịp sống hối hả hôm nay, khi những gam màu công nghiệp nhanh chóng nhuộm rực rỡ lên bề mặt vải vóc những cũng chóng phai mờ sau vài lần giặt, sắc xanh trầm lắng của tấm vải chàm thủ công lại mang một chiều sâu rất riêng.

Trang sinh ra và lớn lên ở một bản làng người Tày. Mùi khói bếp, tiếng thoi dệt vải cùng sắc áo chàm mộc mạc của các bà, các mẹ đã thấm sâu vào ký ức tuổi thơ em. Lớn lên, Trang thi đỗ và tốt nghiệp Trường Đại học Thương mại. Thế nhưng, tấm bằng cử nhân kinh tế và những cơ hội việc làm nơi phố thị không giữ chân được cô gái trẻ. Nhìn lại quê nhà, Trang nhận ra tình yêu với trang phục và văn hóa miền núi trong mình chưa bao giờ nguội tắt.

Nghĩ là làm, Trang trở về quê. Những ngày đầu, em dành nhiều thời gian la cà khắp các phiên chợ vùng cao. Càng đi nhiều, em càng nhận ra một thực tế buồn. Trang trầm ngâm nhớ lại: “Tôi rất xót xa khi thấy nhiều xấp vải, chiếc áo đôi lốt chàm được bà con mua mặc nhưng thực chất nhuộm bằng hóa chất công nghiệp, hoặc nhuộm tự nhiên nhưng làm chưa đúng quy chuẩn. Màu của chúng đại loại, thiếu độ sâu, chỉ qua vài lần giặt là bột bạt, loang lổ. Vải chàm truyền thống vốn dĩ bền đẹp và lành tính, nếu bị thay thế như vậy thì dần dần tri thức dân gian cũng mất đi”.

Quyết tâm tìm ra công thức nhuộm chuẩn mực, Trang xách

Đối với Thùy Trang, nhuộm chàm là cả nghệ thuật.

ba lô rong ruổi khắp bản làng, lần la trò chuyện bên những mẻ ủ chàm của người già. Nhận ra quy trình này đòi hỏi sự tinh tế và tỉ mỉ, em không ngần ngại tìm đến các bản ở xã Hoàng Su Phì, Xín Mần xin ở lại nhà đồng bào để “tắm sư học đạo”. Chuyển đi ấy đã mở ra cho Trang nhiều điều mới mẻ. Trang hào hứng kể: “Sống cùng đồng bào, tôi mới vỡ lẽ ra bí quyết. Người Nùng ở đây không chỉ dùng một loại cây. Họ khéo léo kết hợp tạo ra cao chàm từ cây chàm mèo thân thảo lá to với cây chàm thân gỗ lá nhỏ. Trải qua các công đoạn ngâm, ủ, đánh với vỏ cùng câu kỹ, thứ bột xanh sánh lại, chất lọc thành một hỗn hợp sền sệt gọi là cao chàm”.

Sở dĩ cao chàm được coi như báu vật vì khác với nước nhuộm dùng một lần, cao chàm có thể lưu trữ được vài năm mà không hỏng, giữ nguyên phẩm chất, cực kỳ thuận lợi cho quá trình chế tác lâu dài. Nhưng tìm

được nguyên liệu chuẩn mới chỉ là bước khởi đầu. Để màu nhuộm phát huy độ bóng và mượt sợi, Trang mày mò tìm thêm các chất phụ gia tự nhiên từ vỏ ốc suối, hạt bắp, củ nâu.

Mỗi ngày, sợi vải được nhuộm vào bể nhuộm đến 3 lần và phải qua 3 lần thay nước màu. Muốn nước màu đậm và sắc nét, người ta lấy vôi bột nung từ vỏ ốc suối trộn đều vào nước chàm rồi mới thả vải vào. Công việc ấy đòi hỏi sự nhẫn nại từng chút một. Nhuộm chàm không chỉ đơn thuần là kỹ thuật thủ công, mà là sự tương tác trực tiếp với thiên nhiên. Nước sạch, ánh nắng mặt trời và điều kiện thời tiết từng ngày đều quyết định đến độ thẩm của tấm vải.

Thổi hồn vào hoa văn sáp ong

Khi đã chủ động được nguồn vải chàm chất lượng, Trang tiếp tục thử sức với nghệ

thuật vẽ hoa văn sáp ong - một kỹ thuật tạo hình truyền thống độc đáo của đồng bào Mông, Dao, Tày. Xung quanh góc làm việc của Trang luôn có 3 thùng chàm to được chăm sóc quanh năm. Vải do em nhuộm đạt độ bền màu cao, giặt thoải mái mà không lo phai bạc.

Để nét vẽ sáp ong được đều và mịn hơn, Trang đã tự nghiên cứu, thiết kế chiếc bút đồng cải tiến. Chiếc bút nhỏ gọn giúp người thợ dễ dàng di chuyển nét vẽ, thích nghi linh hoạt từ các đường thẳng hình học đến những đường cong phức tạp.

Trên từng tấm vải chàm, Trang không chỉ tái hiện các họa tiết cổ truyền mà còn kể những câu chuyện về thế giới tự nhiên và triết lý nhân sinh. Nhìn vào những bức tranh thổ cẩm của em, người ta dễ dàng bắt gặp hình ảnh hoa mai, hoa sen, cây trúc, chiếc lá hay những chim muông gần gũi với đời sống thường ngày. Đặc biệt, hình ảnh con chim công bay

lượn mềm mại hay những dòng chữ thư pháp mang ý nghĩa răn dạy đạo đức ở đời được thể hiện rất tỉ mỉ, giàu tính nghệ thuật.

Trang chia sẻ: “Đồng bào mình ngày xưa vẽ cây cỏ, con vật lên trang phục không phải chỉ để cho đẹp. Mỗi hoa văn đều chứa đựng niềm tin về sự hòa hợp với thiên nhiên, mong ước bình an và lòng biết ơn đối với rừng núi. Tôi muốn giữ nguyên tính thần ấy trong từng tác phẩm”.

Bên cạnh các bức tranh trên tường nghệ thuật, Trang còn thiết kế thêm đồng túi vải chàm thân thiện với môi trường để cung cấp cho các cửa hàng lưu niệm. Những sản phẩm này về mang tính ứng dụng cao, vừa góp phần giảm thiểu rác thải nhựa trong sinh hoạt.

Nhờ sự chín chu trong từng công đoạn, các sản phẩm vải chàm và tranh thổ cẩm của Trang không chỉ được khách hàng trong nước đón nhận mà còn xuất khẩu sang một số thị trường nước ngoài như Pháp, Trung Quốc. Sự đón nhận của thị trường quốc tế là minh chứng cho thấy giá trị của văn hóa truyền thống khi được làm bằng sự tỉ mỉ và tư duy bài bản.

Không dừng lại ở việc phát triển cho bản thân, mô hình làm vải chàm của Trang hiện đang tạo việc làm thường xuyên cho 3 đến 4 lao động địa phương với mức thu nhập ổn định trên triệu đồng/tháng. Giữa khoảng sân phơi lộng gió ở bản làng người Tày, tiếng cười nói của những người thợ hòa cùng mùi hương chàm ngai ngái tạo nên một không khí lao động ấm áp bình yên.

Hành trình của Nguyễn Thùy Trang cho thấy, giữ gìn nghề truyền thống không phải là đóng khung di sản trong quá khứ, mà là tìm cách đưa di sản sống cùng nhịp thở hôm nay. Bằng tình yêu chân thành và văn hóa bản địa, cô cứ nhả kinh tế ngày nào vẫn đang lặng lẽ thấp sáng sắc xanh của núi rừng, mang câu chuyện của thổ cẩm và vải chàm Tuyên Quang đi xa hơn ■

Các tay đua bám đuổi nhau giữa tiếng reo hò của khán giả.

Những ngày thu tháng 10 này, bãi soi cầu Tỉnh Húc (phường An Tường) trở thành tâm điểm chú ý khi Giải trình diễn xe ô tô, mô tô địa hình chính thức khởi tranh. Những vòng xe rực lửa và tinh thần chinh phục quyết liệt của các tay đua đã hòa cùng nhịp phát triển mạnh mẽ, hiện đại của mảnh đất Tuyên Quang.

Ngày hội của tốc độ

TRÁI qua 5 mùa tổ chức thường niên, đến hẹn lại lên, giải Trình diễn xe ô tô, mô tô địa hình đã trở thành điểm hẹn không thể bỏ lỡ của những tín đồ đam mê tốc độ và bộ môn thể thao địa hình (off-road) trên khắp đất địa hình chữ S cũng như bạn bè quốc tế.

Được sự phối hợp tổ chức bài bản giữa Tỉnh đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Tuyên Quang và Các câu lạc bộ (CLB) xe địa hình, mỗi mùa giải đều mang những dấu ấn ý nghĩa riêng. Nếu mùa giải lần thứ IV năm 2025 là điểm nhấn rực rỡ trong chuỗi hoạt động Lễ hội Thành Tuyên và chào mừng thành công Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang lần thứ I (nhiệm kỳ 2025 - 2030), thì mùa giải lần thứ V diễn ra trong hai ngày 10 và 11 - 10 - 2026 lại mang khí thế sôi nổi hướng tới kỷ niệm 70 năm Ngày thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam (15/10/1956 - 15/10/2026).

Gần 100 vận động viên tinh nhuệ đến từ các câu lạc bộ, đội xe ô tô, mô tô địa hình trên toàn quốc đã hội tụ về tranh tài, riêng đua ô tô địa hình có 24 đội với 48 tay đua tham dự. Các tay đua bước vào cuộc thử lửa ở hai nội dung chính: trình diễn, đua xe ô tô địa hình đối kháng và trình diễn, đua xe mô tô địa hình hạng chuyên nghiệp, mở rộng. Trên những cung đường đất cát trải dài từ 2,5 km đến 3,5 km với địa hình tự nhiên kết hợp nhân tạo đầy khắc nghiệt, từng chiếc xe phân khối lớn như những "chiến mã" bất kham lao đi vun vút. Từng cú nhả ga lừ lừ, từng pha "drift" xoáy tung đất cát, những màn vượt hố sâu, băng qua hố sọ le ngập bùn lầy hay xử lý các khúc cua gắt trong những cuộc đối kháng trực diện đã khiến hàng ngàn khán giả, người dân và du khách đứng quanh đường đua không ngừng reo hò, vỗ tay tán thưởng.

Địa hình Tuyên Quang có sức quyến rũ kỳ lạ đối với giới cầm vô lăng. Như lời bộc bạch đầy tâm huyết của vận động viên Nguyễn Xuân An (CLB TVC Triton Việt Nam Club - Đất đen Tuyên Quang) với chiếc bán tải màu đen mới

■ Ghi chép: LÊ DUY

hầm hố. Anh bảo, năm nay CLB có 6 xe thi đấu, bản thân anh đã từng chinh chiến qua nhiều giải đấu lớn nhỏ: địa hình nơi đây thực sự cuốn hút bởi cung đường phong phú, biến hóa từ dễ đến khó, đòi hỏi bản lĩnh và sự chính xác tuyệt đối của người cầm lái. Chính trải nghiệm trên đường cát ven sông Lô cùng những tình huống bất ngờ phát sinh trên đường chạy đã trở thành chất keo gắn kết tình anh em có chung niềm đam mê.

"Sắc màu" đặc biệt trên đường đua

Thứ vị nhất phải kể đến sự xuất hiện của những "bóng hồng" giữa một bộ môn vốn được mặc định là lãnh địa của phái mạnh. Khán giả có mặt tại bãi đua không khỏi trầm trồ và dành những tràng pháo tay nồng nhiệt cho 2 đội đua nữ đầy cá tính đó là: Cặp đôi Phạm Thị Hồng Nhung - Vũ Thị Lan Dung thuộc đội "Ninh Bình Offroad 2 chị em" và bộ đôi Giang Hà - Vũ Huyền Ngọc đến từ Hà Nội với cái tên đặc chất thơ lần sự hóm hỉnh "Đội đua PAC - 2 cái váy". Khi bước lên cabin, nắm chặt vô lăng vượt qua những hố bùn lầy lội, sự mềm mại thường ngày của họ nhường chỗ cho sự quyết đoán, mạnh mẽ và kỹ năng xử lý tình huống chẳng hề kém cạnh các đồng nghiệp râu.

Bên cạnh sức quyến rũ của các nữ tay

đua là cuộc hội ngộ vượt thời gian của các thế hệ vận động viên và phương tiện. Ở một góc đường đua, người ta thấy sự điềm tĩnh, từng trải của vận động viên lớn tuổi nhất giải - anh Võ Việt Hà, sinh năm 1976, đến từ vùng đất nắng gió Đắk Lắk điều khiển chiếc Ford Raptor đời 2022 đầy uy lực. Ngược lại với những dòng xe đời mới hiện đại, cặp đôi vận động viên Đàm Huy Công và Vũ Văn Hùng lại mang đến giải đấu một "lão tướng" thực thụ: chiếc Pajero V43 đời 1997 - chiếc xe cổ nhất giải. Với những người lính trường đua này, "chiến mã già" đâu có nghĩa là yếu", bởi giữa đầm lầy khắc nghiệt, chính kỹ năng cảm nhận địa hình, một cú lấy đà chuẩn xác hay một pha đánh lái đúng thời điểm mới là yếu tố quyết định chiến thắng.

Không chỉ có sự dày dặn của những tay lái lão luyện, đường đua Tuyên Quang còn chứng kiến sự trỗi dậy mạnh mẽ của thế hệ trẻ và sức hút vươn tầm quốc tế. Nếu như năm 2025, chàng trai 20 tuổi Lê Nguyễn Quốc Huy (CLB NH 4x4 Racing Team, TP. Hồ Chí Minh) từng làm chấn động bãi đua bên sông Lô khi điều khiển chiếc Ford Raptor vượt qua mọi chướng ngại vật một cách "ngon ơ" để bước lên bục cao nhất trong niềm xúc động vỡ òa, thì sang năm 2026, sức nóng càng tăng lên gấp bội ở cả hai hạng mục khi ở vòng chung kết,

Tay đua Giang Hà, Đội đua PAC - 2 cái váy (Hà Nội) và những cú bất tốc mãn nhãn.

cổ máy bán tải Raptor 2026 máy xăng 3.0 mỗi cú cạnh cồng hiến những màn trình diễn mãn nhãn. Vận động viên Nguyễn Đình Hiếu (TTC DOBINSONS WOLVER Hà Nội), chủ nhân giải Nhất năm nay mới ngoài 20 tuổi chia sẻ, mang 1 chiếc xe mới với động cơ máy xăng đi tham dự 1 địa hình mới thật sự là cảm xúc không thể nào quên. Tuyên Quang mang lại cho anh quá nhiều phấn khích và những kỷ niệm đẹp. Tại mùa giải lần thứ V năm 2026, cặp đôi Nguyễn Xuân An - Phạm Văn Hoàng (CLB TVC Triton Việt Nam Club - Đất đen Tuyên Quang) đã vinh dự giành giải Nhì chung cuộc.

Những vết bánh xe hằn sâu trên cát bãi soi cầu Tỉnh Húc rồi sẽ được sóng nước sông Lô và thời gian xóa nhòa, nhưng ngọn lửa đam mê, tinh đoàn kết giữa các CLB và ấn tượng về một Tuyên Quang năng động, an toàn, hấp dẫn, giàu bản sắc sẽ còn mãi. Đường đua địa hình Tuyên Quang đã thực sự trở thành biểu tượng cho sức trẻ và khát vọng vươn xa của vùng đất cách mạng trên hành trình tiến vào kỷ nguyên mới ■

MỖI TUẦN MỘT CUỐN SÁCH

Khóa huấn luyện đặc biệt

■ MAILINH

"CHÚC mừng bạn đã hoàn thành hành trình "vượt cạn" kỳ diệu và chính thức nhận chức vụ mới: Mẹ bím - Một vai trò tràn ngập quyền năng nhưng cũng đầy rẫy thử thách! Giữa niềm hạnh phúc vô bờ khi ôm "Boss nhí" trong tay, có lẽ bạn cũng đang phải đối mặt với vô vàn cơn sóng cảm xúc lạ lẫm, áp lực và đôi khi là sự chông chênh, cô đơn".

Nếu đang tìm kiếm một điểm tựa tinh thần, cuốn sách "Bình an làm mẹ", do dự án Tủ sách Tinh Hoa thực hiện, NXB Tri Thức phát hành năm 2025 chính là món quà vô giá dành riêng cho bạn.

Không lý thuyết khô khan, không áp đặt bạn phải trở thành một "Super Mom" hoàn hảo, cuốn sách giống như một người bạn tri kỷ từng trải, dịu dàng ngồi lại, lắng nghe, thấu hiểu và sẻ chia. Bằng giọng văn dí dỏm, giản dị cùng hình ảnh minh họa sinh động, tác phẩm nhẹ nhàng tháo gỡ

từng nút thắt tâm lý gay gắt nhất cho phụ nữ sau sinh: Như chứng trầm cảm và sự quá tải thông tin; kiểm soát cảm xúc bốc phát và áp lực từ kỳ vọng gia đình; những rạn nứt trong mối quan hệ vợ chồng; nỗi lo con ốm; hành trình chữa lành và tìm lại chính mình.

Cuốn sách gồm 5 chương, mỗi chương khép lại bằng những triết lý sâu sắc, giúp bạn tự mình thay đổi góc nhìn để đón nhận trọn vẹn niềm hạnh phúc làm mẹ. Khi lật mở từng trang sách, bạn sẽ học được cách làm bạn với cảm xúc, lắng nghe và yêu thương bản thân thay vì chối bỏ hay đè nén. Sở hữu bí kíp vượt qua những khoảng thời gian kiệt sức một cách nhẹ nhàng. Hòa hợp sâu sắc với người thân và gia đình. Tìm lại sự tự tin và niềm vui từ thân trong sứ mệnh làm mẹ thiêng liêng. Hãy mở cuốn sách ra, hít một hơi thật sâu và bắt đầu hành trình nuôi con bằng một tâm thế bình an nhất từ bên trong ■

Cuốn sách Bình an làm mẹ.

Mẹ chẳng thiếu gì!

Truyện ngắn: **ĐỖ DANH HANH**

MÁI vật lộn với công việc trên thành phố, đến quá trưa Minh mới nhớ ra hôm nay là 20 tháng 10. Giữa những cuộc gọi, những con số và tiếng gõ bàn phím dồn dập, hình ảnh mẹ bất chợt hiện lên. Góa chồng khi Minh còn nằm trong bụng, mẹ một mình nuôi con mà chưa bao giờ kể khổ. Cả đời bà chẳng mấy khi mua cho mình một món đồ hẳn hoi. Mỗi lần Minh về nhà, mẹ đưa cho biết bao nhiêu là thứ: vài cân gạo nếp, chục quả trứng gà, mỡ rau, quả bí, quả bầu, khi thì túi khoai còn lấm đất. Minh vẫn thường bảo:

- Nhà mình có gì mẹ cứ để mà ăn.

Mẹ cười:

- Mẹ ăn một mình làm gì.

Ngày ấy, anh không hiểu. Bây giờ nhớ lại, anh chỉ thấy mình vô tâm.

Minh mở điện thoại. Không dẫn đò, anh chuyển ngay vào tài khoản mẹ năm triệu đồng, kèm vốn vụn vặt mấy chữ: Quà 20/10. Mẹ cứ mua gì mẹ thích nhé! Chưa đầy một phút sau, mẹ gọi. Anh đoán trước được câu nói của mẹ. Quả nhiên, bà bảo tiền cứ để dành mà trang trải, mẹ chẳng thiếu gì. Anh cười, giúp mẹ mua chiếc áo mới, đôi dép mới hoặc thứ gì bà thích. Mẹ ậm ừ. Một cuộc họp đang chờ. Minh chủ động chào mẹ rồi tắt máy.

Buổi tối, hơn mười giờ,

Minh họa: **BÍCH NGỌC**

căn phòng chỉ còn ánh sáng xanh nhợt từ màn hình máy tính. Minh gọi về. Mẹ vẫn chưa ngủ. Hai mẹ con nói với nhau chẳng được bao nhiêu. Anh hỏi mẹ đã mua sắm gì chưa. Mẹ bảo chưa. Anh hỏi vì sao. Bà vẫn câu nói ấy: Mẹ chẳng thiếu gì. Minh cười theo. Nhưng lần này, câu nói ấy khiến anh khựng lại.

Cuối tháng anh sẽ về. Khi ấy, anh sẽ đưa mẹ đi mua một chiếc áo thật đẹp.

Hai mẹ con sẽ ăn một bữa cơm tử tế. Anh sẽ ngồi nghe mẹ kể chuyện xóm làng như ngày trước. Anh đã hẹn mẹ ngày ấy bao nhiêu lần rồi? Trước khi tắt máy, mẹ gọi

tên anh. Minh chờ. Bên kia im lặng rất lâu. Rồi mẹ chỉ nói: “Ngủ sớm nhé con”. Cuộc gọi kết thúc. Minh đặt điện thoại xuống. Màn hình tối đen nằm giữa bàn làm việc đầy giấy tờ.

Sáng hôm sau, đang trong một cuộc họp quan trọng, điện thoại Minh đổ chuông. Là chú Thành, người hàng xóm báo mẹ vừa phải nhập viện. Chiếc bút trên tay Minh rơi xuống mặt bàn. Anh đứng bật dậy, xin phép ra ngoài. Trên chiếc taxi về quê, anh gọi cho mẹ. Không ai nghe máy. Anh gọi lần nữa, thứ ba, thứ tư... Màn hình vẫn im lặng. Suốt chặng đường, câu nói tối qua của mẹ cứ

trở đi trở lại trong đầu anh.

Mẹ nằm trong phòng cấp cứu. Khi Minh đến, bà đã tỉnh nhưng khuôn mặt nhợt nhạt. Thấy con, điều đầu tiên mẹ hỏi vẫn là công việc:

- Con lại xin nghỉ à? Có ảnh hưởng gì không?

Minh không trả lời. Anh ngồi xuống bên giường, nắm lấy bàn tay gầy guộc, khò rập của mẹ. Anh chợt nhớ hồi nhỏ, mỗi lần đi học về muộn, mẹ đều ngồi ở bậc cửa ngóng con. Trời mưa, mẹ đội chiếc nón mê, cầm áo mưa chạy ra tận đầu ngõ đón con. Lớn lên, anh rời quê. Những buổi chiều mẹ ngồi chờ cơm thưa dần.

Những cuộc điện thoại ngắn dần. Những lần anh hứa “cuối tháng con về”

nhiều dần.

Căn phòng đang yên ắng, chú Thành bước vào, trên tay là một túi ni-lông màu đỏ.

- Hôm qua mẹ cháu nhờ chú mua.

Bên trong là chiếc áo len màu xanh sẫm. Minh nhìn mẹ. Bà quay mặt ra cửa sổ. Anh lấy chiếc áo ra. Một mảnh giấy nhỏ rơi xuống nền có ghi số đo của Minh.

Anh vội nhặt lên.

- Sao mẹ lại mua áo cho con - Minh hỏi luôn.

- Trời sang đông rồi mà. Mẹ thấy chiếc áo con vẫn mặc cũ và mỏng quá.

Minh chẳng biết nói gì hơn. Một lát sau, mẹ thiệp đi. Anh vẫn ngồi bên cạnh, tay nắm lấy tay mẹ.

Bác sĩ đi vào kiểm tra rồi gọi anh ra ngoài. Ông nói mẹ cần được theo dõi thêm. Bà đã có những dấu hiệu bệnh từ trước nhưng không chịu đi khám đầy đủ.

Minh lo lắng:

- Sao mẹ không nói với cháu?

Bác sĩ nhìn anh:

- Bà ấy bảo: con tôi bận!

Chiều hôm ấy, mẹ dần bình phục. Ánh nắng cuối thu nhạt nhòa xuyên qua cửa kính. Minh bóc quả quýt, tách từng múi đặt vào chiếc đĩa nhỏ. Mẹ ăn được hai múi thì lắc đầu. Anh kéo chăn lên cho mẹ. Rồi chợt nhớ ra điều gì đó, Minh đứng dậy mở chiếc túi mẹ mang theo bên người. Ở trong có chiếc khăn cũ, một hộp thuốc, mấy củ khoai và mấy quả trứng luộc. Dưới đáy túi là tờ lịch tháng Mười.

Minh thấy ngày cuối cùng của tháng, mẹ khoanh một vòng tròn. Bên cạnh, chỉ có mấy chữ nguệch ngoạc: Minh về.

Mắt ầng ầng nước, Minh nắm tay mẹ:

- Mẹ...

Bà mở mắt.

- Từ nay con không hẹn cuối tháng đâu.

- Thế con không về nữa ư?

- Con sẽ về bên mẹ nhiều hơn...

Mẹ nhìn anh, mỉm cười. Điện thoại Minh rung lên. Một tin nhắn công việc.

Minh tắt máy. Ngoài cửa sổ, đêm tháng Mười lặng lẽ trôi. Anh vẫn nắm tay mẹ ■

TRẦN XUÂN TRƯỜNG

Mẹ chờ bên ngõ

Lúc nào rồi hồi heo may
Lúa thùa vãi sợi khói bay cuối đồng
Bóng chiều một nửa bên sông
Ngõ chiều mình mẹ đứng trông con về

Về mà ăn bữa cơm quê
Bát canh quả ghém cá trê kho riêng
Củ khoai vui dưới chân kiềng
Cợi mùi khói bếp bung biêng góc chiều

Về mà tìm lại cánh diều
Tuổi thơ như vẩn ít nhiều còn đây
Lơ mơ trong tiếng lá gầy
Vừa nghe đầu đó đã đầy góc sân

Ngày vui dần tiếng chuông ngân
Mẹ còn bên ngõ tần ngần ngóng con
Lưng còng còng ánh trắng non
Mắt nhìn về phía lối mòn xa xăm.

LÊ VĂN TRƯỜNG

Màu tóc Mẹ

Thời gian cứ trôi trong thình lạng
Hai mùa mưa nắng mãi xoay vần
Mẹ vẫn miệt mài bao bận rộn
Giọt mồ hôi ướt đầm áo nâu

Nghĩa tình trên đôi vai nặng gánh
Chân cứng đá mềm mỗi bước đi
Dẫu con đường chông chênh xuôi ngược
Thân gầy rứa rọi với gió sương

Mái tóc xanh dần pha sợi trắng
Có bao giờ mẹ để ý đâu
Quên cả lược gương nơi góc tủ
Chỉ mong lo đầy đủ cho con

Chiều nay ngà dài từng sợi nắng
Soi lên màu tóc mẹ bạc phơ
Tấm lòng vẫn bao dung như thế
Cả một đời dành trọn cho con.

Minh họa: NGỌC AN

ĐOÀN TRUNG PHONG

Ngày xưa có Mẹ

Cái ngày xưa thật là yêu
Con nằm nghe văng vẳng chiều ầu ơ
Vụng về trong mỗi giấc mơ
Đâu màng gia tục, đường tơ nết đời

Cánh cò trắng nổi buồm lơ
Nhọc nhằn cầu vồng một thời chắt chua
Mẹ ru khản giọng đêm thừa
Che miền gió thổi giọt mưa rạc gầy

Thu còn biết bấy nhiêu đây
Gạn trong chất đục về ngày tuổi thàn
Có tron chi mảnh áo quần
Có dẫu bể với tình thân là nguồn

Giờ con tóc lại nhuộm sương
Lại mới cái thuở đêm trường mẹ ru
Lời gieo nhân mĩ, hiền từ
Chập chờn trong nỗi giá như... mẹ à!

Minh họa: XUÂN ĐỨC

TRẦN KẾ HOÀN

Bà tôi

Tuổi thơ lớn với lời ru
Thiu thiu tiếng chổi quét thu vào chiều
Xoan già rụng lá mùa yêu
Bà gom vào đốt những điều đắng cay

Vội nong quặng với trâu chay
Cháu nghe bôm bém chuyện ngày xưa
Lý Thông gian giáo lọc lừa
Thị vàng đầu Tấm lòng vừa thảo thơm

Người quê cái rạ cái rơm
Trấu tro ú ồm bát cơm hồn làng
Chổi rơm quét vĩa lá vàng
Ngõ sân kỷ ức miền man bóng bà

Cháu đi bộ đội phương xa
Tiễn chân một gói những na cùng bông
Nắm tay nước mắt lưng tròng
Đợi ngày chiến thắng bà mong cháu về.

Tuổi thơ như cỏ ven đề
Vỏ tít xanh cả gò quê bà nằm
Bấm tay đếm tháng đếm năm
Hàng xoan lá rụng đã dầm bảy mùa

Không còn bà quét nắng mưa
Chổng chơ cái chổi nằm thừa góc hiên.
Giỗ bà cháu cúng vàng tiền
Khói hương cổ tích cay miền hư vô

Mùa đông cành khế khêu khô
Xoan già lá rụng đắp mồ bà tôi.

ĐINH HÀ

Vợ ơi

Hai con cùng với một cha
Thành ba đứa trẻ trong nhà vợ ơi
Con thì nhác học ham chơi
Cha còn lều lổng như thời trẻ trâu

Lấy chồng có được nhờ đâu
Hai con mắt thục trĩu sâu nỗi buồn
Vương thì tội bỏ thì thương
Đôi vai nặng gánh giang sơn nhà chồng

Lẽ nào cũng vậy, buồn không?
Người ta tít tít hoa hồng nền thơm
Em lui hui ngọt canh cơm
Chồng con về trễ lại nơm nớp chờ

Thân cò còng nắn lợy mư
Gieo neo nào dám bao giờ ngơi tay
Bình yên đông đếm từng ngày
Đơm sơ hạnh phúc từng giây giữ gìn

Biết là máu chảy về tim
Biết em vẫn thế lặng im tôn thờ
“Ai ơi chớ lấy ông đồ
Dài lưng tốn vải ăn no lại nằm” (*)

(*) Ca dao.

ĐẾN VỚI BÀI THƠ HAY

Mẹ của anh

Phải đâu mẹ của riêng anh
Mẹ là mẹ của chúng mình đấy thôi
Mẹ tuy không dễ, không nuôi
Mà em ơn mẹ suốt đời chưa xong
Ngày xưa má mẹ cũng hồng
Bên anh, mẹ thức lo từng cơn đau
Bây giờ tóc mẹ trắng phau
Để cho mái tóc trên đầu anh đen (...)

Mẹ không ghét bỏ em đâu
Yêu anh em đã là dâu trong nhà
Em xin hát tiếp lời ca
Ru anh sau mỗi âu lo nhọc nhằn
Hát tình yêu của chúng mình
Nhỏ nhoi giữa một trời xanh khôn cùng
Giữa ngàn hoa cỏ núi sông
Giữa lòng thương mẹ mệnh mông không bờ
Chắt chiu tự những ngày xưa
Mẹ sinh anh để bây giờ cho em.

XUÂN QUỲNH

TRONG thi đàn Việt Nam, Xuân Quỳnh luôn là tiếng nói chân thành, đắm thắm và sâu sắc nhất về tình yêu cùng hạnh phúc gia đình. Bài thơ “Mẹ của anh” là một nốt trầm xúc động, nơi nữ sĩ không chỉ bày tỏ tình cảm trân trọng dành cho mẹ chồng mà còn thể hiện mối quan hệ “mẹ chồng - nàng dâu” bằng sự tinh tế, nhân văn và thấm đượm tình người.

Mối quan hệ mẹ chồng - nàng dâu vốn là đề tài nhạy cảm, hay gây liên với những thành kiến khắt khe từ ngàn đời. Thế nhưng, bằng sự nhạy cảm và tấm lòng chân thành của một người phụ nữ tràn đầy tình yêu thương, Xuân Quỳnh đã xóa tan mọi khoảng cách ấy ngay từ những câu thơ đầu tiên: *Phải đâu mẹ của riêng anh/Mẹ là mẹ của chúng mình đấy thôi/Mẹ tuy không dễ, không nuôi/Mà em ơn mẹ suốt đời chưa xong.*

Cách gọi từ “mẹ của riêng anh” chuyển thành “mẹ của chúng mình” là một bước chuyển tâm lý vô cùng tinh tế. Mẹ chồng không còn là người xa lạ bên chồng, mà đã trở thành người mẹ chung của cả hai. Nữ sĩ thành thật thừa nhận sự thật “không dễ, không nuôi”, nhưng chính sự thẳng thắn ấy lại làm nổi bật tấm lòng ghi ơn sâu nặng. Chữ “ơn” ở đây không phải là sự xã giao gượng ép, mà là sự thấu hiểu cái giá của người đàn ông trưởng thành mà cô đang yêu thương: anh được lớn khôn bằng cả tuổi xuân và sự hy sinh thầm lặng của mẹ.

Tác giả đi sâu vào những hy sinh âm thầm ấy qua các hình ảnh đối lập giàu sức gợi: *Ngày xưa má mẹ cũng hồng/Bên anh, mẹ thức lo từng cơn đau/Bây giờ tóc mẹ trắng phau/Để cho mái tóc trên đầu anh đen.*

Phép đối giữa “tóc mẹ trắng phau” và “mái tóc trên đầu anh đen” chứa đựng quy luật nghiệt ngã của thời gian, nhưng đồng thời khẳng định một sự thật cảm động: sự lớn khôn của người con trai được đổi bằng sự già nua của người mẹ. Chính sự thấu hiểu ấy đã đặt nền móng cho thứ tình cảm mẹ chồng - nàng dâu không dựa trên nghĩa vụ, mà dựa trên sự đồng cảm sâu sắc giữa hai người phụ nữ cùng yêu thương một người đàn ông: *Mẹ không ghét bỏ em đâu/Yêu anh em đã là dâu trong nhà.* Lời khẳng định nhẹ nhàng mà tự tin “Mẹ không ghét bỏ em đâu” đã đưa tình cảm mẹ dâu vượt qua mọi định kiến xã hội, trở thành sự gắn kết ruột thịt tự nhiên dưới một mái nhà.

Đinh cao cảm xúc và nét tinh tế nhất của bài thơ hội tụ ở 2 câu kết: *Chắt chiu tự những ngày xưa/Mẹ sinh anh để bây giờ cho em.* Câu thơ vừa ngộ nghĩnh, hóm hỉnh lại vừa chứa đựng sự xúc động sâu xa - một lời tạ ơn bằng tất cả sự khiêm nhường và tình tế của nàng dâu gửi đến mẹ chồng.

Bằng thể thơ lục bát truyền thống mượt mà, giọng điệu tâm tình nhỏ nhẹ, *thi phẩm* không chỉ là một bài thơ tình hay mà còn là bài ca đẹp về tình nghĩa mẹ chồng, nàng dâu và đạo hiếu nhân văn. Tác phẩm nhắc nhở chúng ta rằng: khi lòng biết ơn và sự đồng cảm đủ lớn, mọi khoảng cách định kiến đều có thể hòa tan trong tình thương yêu gia đình ấm áp.

NGUYỄN THANH

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Học làm cha mẹ

■ THÁI AN

Sự việc một hội nhóm mang tên “con ghét bố mẹ” có số thành viên tăng nhanh hằng ngày đang khiến nhiều người lớn giật mình, thậm chí phẫn nộ. Có người cho rằng con cái ngày nay “hỗn”, “vô ơn”, được cha mẹ nuôi ăn học đầy đủ mà vẫn quay sang trách móc, oán giận đáng sinh thành. Nhưng bình tĩnh nhìn sâu hơn, những người làm cha mẹ nên đặt một câu hỏi khác: phía sau chữ “ghét” là những tổn thương đã tích tụ từ rất lâu nhưng chưa bao giờ được lắng nghe?

Không phải lúc nào cha mẹ cũng đúng

CHA mẹ thường có một đặc quyền rất đặc biệt: mình lớn hơn nên mình nghĩ mình biết nhiều hơn. Đúng là cha mẹ có nhiều trải nghiệm hơn con. Cha mẹ nhìn thấy những điều mà một đứa trẻ chưa thể nhìn thấy. Cha mẹ muốn bảo vệ con khỏi sai lầm, muốn con có tương lai tốt hơn. Nhưng chính từ tình yêu và mong muốn ấy, đôi khi cha mẹ lại mắc những sai lầm mà không nhận ra.

Có cha mẹ thường xuyên so sánh con với “con nhà người ta”. “Bạn ấy học giỏi thế, sao con không bằng?” “Con nhà người ta biết phụ giúp bố mẹ, còn con thì chỉ biết chơi!”...

Có người dùng điểm số, thành tích để đo giá trị của con. Có người kiểm soát quá mức: con phải học ngành này, chơi với người kia, mặt thế này, kết bạn với người nọ; mọi quyết định đều được đưa ra với lý do quen thuộc là muốn tốt cho con.

Có cha mẹ dùng đòn roi, lời mắng nhiếc hoặc những câu nói làm tổn thương để “day con nên người”.

Làm cha mẹ cũng là một kỹ năng cần phải học.

Có người thậm chí đem những hy sinh của mình trở thành một món nợ tình thần: “Bố mẹ đã hy sinh cả đời vì con”. “Nuôi con ăn học tốn bao nhiêu tiền, giờ con đối xử với bố mẹ như thế à?”...

Những câu nói ấy có thể xuất phát từ sự mệt mỏi, tức giận hoặc tình yêu đối với con. Hầu hết đều cho rằng, ngày xưa bố mẹ cũng bị đánh mà vẫn nên người, có khổ một chút mới trưởng thành, thương cho rồi cho vọt... Bố mẹ làm việc quần quật cả ngày, lấy đâu ra thời gian mà tâm sự với con?...

Nhưng một lời nói được thốt ra trong vài giây có thể ở lại trong ký ức của một đứa trẻ nhiều năm. Một đứa trẻ thường xuyên bị so sánh có thể lớn lên với cảm giác mình không bao giờ đủ tốt. Một đứa trẻ luôn bị phủ nhận cảm xúc có thể học cách không chia sẻ nỗi buồn, hoặc bị kiểm soát quá mức có thể tìm cách giấu giếm, nói dối hoặc sống một cuộc đời khác mà cha mẹ không biết.

Đáng lo hơn, có những đứa trẻ không còn cãi lại, không phải vì chúng đã hiểu. Mà vì chúng không còn muốn nói nữa.

Học cách làm cha mẹ

Một quan niệm vẫn tồn tại ở không ít người là: làm cha mẹ chỉ cần sinh con, nuôi con lớn, cho con ăn học và chu cấp đầy đủ. Nên khi con có cơm ăn, áo mặc, được học hành, được mua điện thoại, được đóng học phí, được cho tiền - là cha mẹ đã hoàn thành trách nhiệm.

Một cuốn sách bổ ích cho những người làm cha mẹ.

Nhưng một đứa trẻ không chỉ lớn lên bằng cơm áo, mà còn lớn lên bằng cách cha mẹ nói chuyện với con, nhìn nhận con và đối xử với cảm xúc của con.

Nhiều người làm cha mẹ vẫn chưa hiểu việc nuôi nấng, chu cấp cho con là trách nhiệm, còn lắng nghe con mới là kết nối. Nuôi con lớn về thể chất chỉ là một phần của việc làm cha mẹ. Giúp con trưởng thành về cảm xúc mới là một hành trình dài.

Vì vậy, làm cha mẹ cũng là một kỹ năng cần phải học, từ cách lắng nghe mà không lập tức phán xét. Khi con kể chuyện, đừng vội đưa ra lời khuyên. Khi con thất bại, đừng lập tức hỏi “tại sao con không cố gắng hơn?”.

Cha mẹ cũng cần học cách thấu hiểu. Một đứa trẻ cáu kỉnh có thể đang mệt. Một đứa trẻ học sa sút có thể đang gặp vấn đề ở trường. Một đứa trẻ trở nên ít nói có thể đang mang trong lòng một chuyện mà nó không biết chia sẻ với ai.

Có một kỹ năng đặc biệt quan trọng mà nhiều cha mẹ rất khó thực hiện: nói lời xin lỗi với con, sợ mình mất uy. Thực ra, cha mẹ biết xin lỗi sẽ cho con thấy rằng tình yêu thương không loại trừ trách nhiệm và ngay cả người lớn cũng phải chịu trách nhiệm về hành vi của mình.

Có những người cha, người mẹ rất thành công ngoài xã hội nhưng lại không biết cách trò chuyện với con. Có người kiểm soát rất nhiều tiền nhưng không biết con mình đang sợ điều gì. Có người cho con một căn phòng đầy đủ tiện nghi nhưng con lại không có một nơi để nói ra những điều trong lòng.

Bởi vậy, điều cần không chỉ là một người chu cấp tốt, mà cần một người đồng hành. Làm cha mẹ không phải là một chức danh có được ngay khi một đứa trẻ chào đời.

Một người sinh ra một đứa trẻ sẽ trở thành cha mẹ về mặt sinh học. Nhưng biết lắng nghe, thấu hiểu, biết sửa sai và yêu con đúng cách mới khiến người làm cha mẹ thực sự làm tròn vai của mình.

NHỊP CẦU NHÂN ÁI

Hơn 78 triệu đồng sẽ chia với gia đình anh Vi Văn Bốn

■ MINH THỦY

Lãnh đạo xã Yên Phú thăm và trao kinh phí hỗ trợ cho gia đình anh Vi Văn Bốn, thôn Nắc Con.

Chuyên mục Nhịp cầu nhân ái của Báo Tuyên Quang ngày 5-10-2026, có đăng bài viết “Bệnh nặng nủ bước người cha, 4 con thơ ngóng đợi”, kêu gọi cộng đồng chung tay hỗ trợ anh Vi Văn Bốn, dân tộc Dao, sinh năm 1995, ở thôn Nắc Con, xã Yên Phú, tỉnh Tuyên Quang.

SAU khi bài viết được đăng tải, hoàn cảnh của anh Bốn nhận được sự quan tâm, sẻ chia của nhiều cơ quan, đơn vị, nhà hảo tâm và bạn đọc trong, ngoài tỉnh. Đến nay, gia đình anh đã nhận được hơn 78 triệu đồng hỗ trợ. Trong đó, thông qua chuyên mục Nhịp cầu nhân ái và Facebook cá nhân của phóng viên Minh Thủy, bạn đọc, nhà hảo tâm ủng hộ hơn 23 triệu đồng. Đảng ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ xã Yên Phú, các tổ chức chính trị - xã hội Nhân dân thôn 1 Thống Nhất, thôn Nắc Con, cán bộ, giáo viên, học sinh Trường Tiểu học Yên Lâm và Trường Mầm non Yên Phú quyền góp hơn 36 triệu đồng. Nhóm Thiện nguyện Xanh hỗ trợ 19 triệu đồng.

Toàn bộ số tiền tiếp nhận sẽ được Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang trao tận tay gia đình anh Bốn, góp phần trang trải chi phí điều trị bệnh và sửa chữa nhà ở. Hiện anh Bốn đang điều trị tại Bệnh viện Phổi Trung ương (Hà Nội).

Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang trân trọng cảm ơn các cơ quan, đơn vị, nhà hảo tâm và bạn đọc đã chung tay giúp đỡ, tiếp thêm động lực để anh và gia đình vượt qua giai đoạn khó khăn.

Hành trình sẻ chia với gia đình anh Bốn vẫn đang được tiếp tục. Các tổ chức, cá nhân có nguyện vọng hỗ trợ có thể gửi trực tiếp đến chị Vương Thị Lộ, vợ anh Bốn, tại thôn Nắc Con, xã Yên Phú, tỉnh Tuyên Quang; điện thoại: 0389092036.

XEM GI Ở ĐÂU?

Cuối tuần này (17 và 18-10-2026), khán giả Tuyên Quang sẽ có nhiều lựa chọn giải trí hấp dẫn, từ những bộ phim truyền hình đặc sắc trên sóng TTV, các tác phẩm điện ảnh mới tại Lotte Cinema Tuyên Quang đến những trận cầu sôi động thuộc vòng 4 Giải bóng đá V-League 2026 - 2027. Chuyên mục “Xem gì” xin giới thiệu lịch phát sóng, lịch chiếu phim và các sự kiện thể thao đáng chú ý để độc giả lựa chọn, thưởng thức.

PHIM TRUYỆN TRÊN SÓNG TTV

- 8h00: Bầu trời của đất (tập 18, 19).
- 10h30: Tam quốc cơ mật (tập 23, 24).
- 12h00: Lưu công ký án (tập 35, 36).
- 18h00: Quyền thừa kế danh giá (tập 58, 59).
- 21h15: Hồ sơ lừa Phán 2 (tập 50).
- 22h20: Tìm lại quê hương (tập 10, 11).

LOTTE CINEMA TUYÊN QUANG

- Trái buồn người.
- Phim Street Fighter.
- Quý An Tạng 4: Hồ Tĩnh.
- Verity: Bí Mật Bị Chôn Vùi.
- Cá Voi Nổi Chừng.

BÓNG ĐÁ (V-LEAGUE 2026/2027 - VÒNG 4)

Thứ Bảy, ngày 17/10/2026:

- 17:00: Đồng Á Thanh Hóa - Thép Xanh Nam Định.
- 18:00: SHB Đà Nẵng - Hải Phòng.
- 18:00: Hồng Lĩnh Hà Tĩnh - SLNA (Nghệ An).

Chủ Nhật, ngày 18/10/2026:

- 18:00: Ninh Bình - Hoàng Anh Gia Lai.
- 18:00: Bắc Ninh - Thành phố Hồ Chí Minh.

Một cảnh trong phim Tìm lại quê hương.

Thực hiện: CẢNH TRỰC

Việc tử tế

Trao gần 3.000 suất cháo miễn phí cho bệnh nhân

Hoạt động trao suất ăn miễn phí cho người bệnh của Câu lạc bộ Nỗi Cháo Yêu Thương Thành Vinh đã được duy trì hơn 9 năm qua.

Dù mưa lớn kéo dài, nhiều tuyến đường tại Nghệ An bị ngập nước, các thành viên Câu lạc bộ Nỗi Cháo Yêu Thương Thành Vinh vẫn miệt mài vận chuyển hàng nghìn suất cháo, cơm miễn phí đến với người bệnh và những hoàn cảnh khó khăn.

Từ 5h30 sáng, gần 3.000 suất cháo nóng đã được các tình nguyện viên trao tận tay người bệnh tại Bệnh viện Phổi, Bệnh viện Y học cổ truyền, Bệnh viện Đa khoa thành phố Vinh cơ sở 1 và những người có hoàn cảnh khó khăn tại Trung tâm Mổ côi - Khuyết tật Nghi Lộc. Hành trình thiện nguyện tiếp tục với gần 100 suất cơm miễn phí được trao cho các bệnh nhân chạy thận tại Bệnh viện Quân y 4.

Đối với những bệnh nhân phải điều trị dài ngày, các suất ăn miễn phí không chỉ góp phần giảm bớt chi phí sinh hoạt mà còn là nguồn động viên tinh thần, giúp họ có thêm nghị lực vượt qua bệnh tật. Để có

những suất cháo nóng trao tận tay người bệnh vào sáng sớm, các thành viên câu lạc bộ đã bắt đầu công việc từ 1h sáng. Người sơ chế thực phẩm, người nhóm bếp nấu cháo, chia từng suất ăn, sau đó vận chuyển đến các địa điểm đã định.

Đáng chú ý, trong điều kiện thời tiết bất lợi, mưa lớn khiến nhiều tuyến đường ngập nước, việc vận chuyển gặp không ít khó khăn. Tuy nhiên, các tình nguyện viên vẫn nỗ lực duy trì hoạt động, không để những suất ăn nghĩa tình bị gián đoạn. Hoạt động nấu cháo, phát cơm miễn phí của Câu lạc bộ Nỗi Cháo Yêu Thương Thành Vinh đã được duy trì đều đặn suốt hơn 9 năm qua. Từ những suất cháo nóng buổi sáng đến những hộp cơm trao tận tay bệnh nhân chạy thận, các thành viên câu lạc bộ đã góp phần chia sẻ khó khăn với người bệnh, trẻ mồ côi và người khuyết tật.

Nam sinh dũng cảm cứu người đuối nước

SỞ Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Trị vừa tổ chức trao Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ cho em Lê Đức Trung (17 tuổi, trú xã Cửa Tùng), học sinh Trường THPT Cửa Tùng, vì hành động dũng cảm cứu người đuối nước tại bãi biển Đá Nhảy. Nhận phần thưởng cao quý, Trung cảm thấy vinh dự, tự hào khi việc làm của mình được ghi nhận. Điều khiển em vui hơn là sau sự việc, chị Phạm Thị Thương (trú phường Nam Hồng Lĩnh, tỉnh Hà Tĩnh) đã cùng các con trở vào Quảng Trị thăm gia đình Trung.

Lê Đức Trung nhận Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ sau hành động dũng cảm cứu người đuối nước.

Trước đó, khoảng 14 giờ ngày 21/6, khi đang ăn cùng gia đình tại một quán ven biển Đá Nhảy (xã Bắc Trạch, tỉnh Quảng Trị), Trung nghe tiếng kêu cứu thất thanh khi hai con nhỏ của chị Thương đang chơi gần bờ bất ngờ bị sóng lớn cuốn ra xa. Trung cùng người thân lập tức chạy xuống biển cứu người. Trong khi người thân đưa được một cháu vào bờ, bé gái N.K.A. (SN 2017) bị dòng nước xoáy cuốn ra cách bờ khoảng 80 - 100m.

Không kịp cởi áo, Trung lao xuống biển, vượt những đợt sóng lớn để tiếp cận bé gái đang dần kiệt sức. Nhờ kỹ năng bơi được rèn luyện từ nhỏ, em đã đưa cháu vượt dòng nước chảy xiết vào bờ an toàn. Chứng kiến con trai giữa biển động, bà Tạ Thị Lê Na - mẹ Trung bần rần chân tay vì lo sợ. Chỉ đến khi

thấy con đưa được bé gái lên bờ, bà mới trút được nỗi lo. Trung lúc ấy cũng kiệt sức, nôn liên tục. Cảm kích trước hành động của Trung, chị Thương cúi đầu cảm ơn những em từ chối. Sau đó, chị còn chia sẻ câu chuyện cùng những đồng nghiệp ký xúc động của con gái lên mạng xã hội.

Hành động cứu người của Trung đã được nhà trường, chính quyền địa phương tuyên dương, khen thưởng. Nay, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ là sự ghi nhận xứng đáng dành cho nam sinh dũng cảm. Với Trung, cuộc gặp lại những người được cứu, nhìn các em khỏe mạnh, bình an là niềm vui khó quên.

MINH HẰNG (Tổng hợp)

TẢN VĂN

CÓ những bó hoa không chỉ làm đẹp, mà còn thấp sáng cả một miền yêu thương. Hướng về Ngày Phụ nữ Việt Nam 20-10, hoa tươi thắm được bày trên các con phố, những món quà tặng bày trong cửa hàng. Nhộn nhịp không khí người mua quà tặng mẹ, tặng vợ, tặng cô giáo và những người phụ nữ mình yêu quý. Giữa sắc hoa rực rỡ ấy, tôi bất chợt gặp một câu chuyện nhỏ nơi góc chợ, để rồi vui, nhưng cũng cảm thấy se lòng.

Hôm ấy, ở một góc phố nhỏ có ba nữ sinh cấp hai (tên Mai, Hà và Thủy) rủ nhau mua hoa tặng cô giáo. Xong việc, Mai và Hà bàn nhau chọn thêm hoa tặng mẹ. Những bông hoa tươi được gói thành hai bó nhỏ xinh. Chỉ cần Thủy đứng lặng bên cạnh, đôi mắt buồn, hai bàn tay mân mê chiếc ghi đông xe đạp cũ. Thấy vậy, Mai giục: Thủy, mua nhanh lên, còn về! Thủy khẽ lắc đầu: Tôi không mua. Mẹ tôi...

Câu nói bỏ lửng. Thủy quay đi, dắt chiếc xe đạp cũ, giục bạn bè về thôi.

Cô bán hoa chợt nhận ra Thủy là cô bé hàng xóm. Mẹ em làm lao công, quét rác ngoài phố. Thủy có người anh trai từng làm công nhân nhưng chẳng may bị tai nạn nằm liệt một chỗ. Bố Thủy sức khỏe yếu. Ngoài giờ học, Thủy còn phụ mẹ nhặt giấy bìa, chai nhựa, những thứ có thể bán được. Buổi tối, em thường cùng mẹ đi quét dọn đường phố. Cuộc sống nhọc nhằn

Những người Mẹ hạnh phúc

■ HOA NGUYỄN

Mình họa: XUÂN ĐỨC

là thế, nhưng Thủy luôn là học sinh giỏi. Mai và Hà biết câu chuyện của Thủy mà cảm thấy có lỗi. Dù học cùng nhau mà không hiểu hoàn cảnh của bạn. Như để chuộc lỗi, hai bạn góp những đồng tiền còn lại, mua tặng mẹ Thủy một bó hoa. Cô bán hàng nhất quyết không lấy

tiền bó hoa đó. Rồi các bạn nhỏ được biết hoàn cảnh cô cũng nghèo, một mình nuôi hai con nhỏ, chồng cô cũng mất vì tai nạn. Và chính cô cũng chưa bao giờ được nhận một bó hoa chúc mừng...

Cảm động trước hoàn cảnh của cô bán hoa, Mai và Hà xin cha mẹ tiền mua

tặng cô một bó hoa và chiếc khăn quàng cổ. Thế là hôm ấy, những bó hoa đã tìm đến những người phụ nữ vất vả nhất, những người cả đời quen nhận về nhọc nhằn.

Câu chuyện lại khiến tôi nhớ về người mẹ nông dân tảo tần, cả đời gắn với ruộng đồng, chưa bao giờ được nhận một bó hoa trong ngày 20 tháng 10. Ngày ấy, những người mẹ như mẹ tôi đâu có nghĩ đến hoa. Niềm vui của mẹ chỉ giản dị là con cái trưởng thành, gia đình yên ấm, những đứa con biết sống tử tế và yêu thương nhau.

Tôi cứ mong, những bó hoa sẽ không chỉ đến với những người phụ nữ có đủ đầy điều kiện, mà còn tìm đến những người mẹ thôn quê nghèo, những người công nhân, những phận đời lặng lẽ đang chắt chiu từng đồng nuôi con khôn lớn. Bởi mẹ không cần sự lộ lẩy, xa hoa. Đôi khi, mẹ chỉ cần một cái ôm thật chặt, một lời hỏi han chân thành cũng đủ làm lòng mẹ ấm lại.

Và có lẽ, những người mẹ hạnh phúc nhất không phải là những người nhận được bó hoa hay món quà đắt tiền nhất, mà trong trái tim con, mẹ luôn có một vị trí không gì thay thế được. Xin hãy trao cho mẹ không chỉ một bó hoa, mà cả bầu trời yêu thương, kính trọng ■

Du khách hào hứng với thành quả sau trải nghiệm bắt cá giữa ruộng bậc thang mùa lúa chín (ảnh 1). Năm nay, thời tiết thuận lợi, cá chép sinh trưởng tốt, mang lại niềm vui được mùa cho nhiều gia đình (ảnh 2).

Bắt cá chép trên ruộng bậc thang là một nét văn hóa độc đáo của đồng bào vùng cao Tuyên Quang.

Người dân cùng khách quây quần bên bếp lửa, nướng cá chép ruộng giữa không gian núi rừng.

Mùa cá chép trên ruộng bậc thang

■ QUỲNH CHÂU

Tháng 10, khi những thửa ruộng bậc thang vùng cao khoác lên mình sắc vàng óng ả, cũng là lúc mùa thu hoạch cá chép ruộng rộn ràng khắp bản làng. Từ đầu xuân, cá được thả xuống những thửa ruộng ngập nước, lớn lên tự nhiên cùng nhịp sinh trưởng của cây lúa, góp phần tăng thêm nguồn thu trên cùng một diện tích canh tác. Đến mùa gặt, cá chép đạt độ chắc thịt, người dân gọi nhau xuống ruộng thu hoạch. Mùa cá chép ruộng giờ đây đã trở thành trải nghiệm độc đáo, giúp khách du lịch chạm vào nhịp sống vùng cao Tuyên Quang.

Du khách hào hứng trải nghiệm bắt cá trên ruộng bậc thang cùng người dân.

MÓN NGON CUỐI TUẦN

Thơm ngon gà rang lá chanh

■ HƯƠNG GIANG

TRONG những ngày thời tiết giao mùa, mâm cơm gia đình thêm hấp dẫn với đĩa thịt gà rang lá chanh vàng nâu óng ả, dậy mùi thơm của gừng, hành và lá chanh. Thịt gà săn chắc, đậm vị, lớp da se giòn, ăn cùng cơm trắng và rau luộc tạo nên bữa cơm giản dị mà ngon miệng.

Để món ăn đạt vị, nên chọn gà ta thả đồi, thịt săn và ngọt tự nhiên. Gà làm sạch, chà xát với chanh và muối hạt để khử mùi, rửa lại, để ráo rồi chặt miếng vừa ăn. Lá chanh chọn loại bánh tẻ, rửa sạch; phần lớn vò nhẹ hoặc xé nhỏ để giải phóng tinh dầu, phần còn lại thái sợi để rắc khi hoàn thành. Hành khô thái lát, gừng đập dập.

Cho gà vào bát lớn, ướp cùng nước mắm, chút muối, hạt tiêu, gừng và lá

chanh đã vò. Trộn đều, để khoảng 30 phút cho gia vị ngấm vào thịt. Không nên chặt gà quá nhỏ bởi khi rang, miếng thịt sẽ co lại, khó giữ được độ săn ngon.

Khi chế biến, cho nồi lên bếp, phi thơm hành tỏi và gừng thái sợi. Cho thịt gà vào đảo săn, có thể om với chút nước trên lửa nhỏ cho gà chín mềm

Nguyên liệu tươi ngon làm nên món gà rang lá chanh.

Gà rang lá chanh vàng ruộm, dậy hương thơm đặc trưng.

bên trong. Sau đó mở lửa vừa, đảo khô thịt gà, thêm một chút nước hàng để tạo màu nâu vàng đẹp mắt và thêm mỡ/dầu ăn giúp da gà bóng giòn.

Khi thịt gà đã cạn nước, xém cạnh và dậy mùi thơm, nêm lại gia vị vừa ăn, rắc lá chanh thái chỉ, hạt tiêu và ớt tùy khẩu vị vào đảo nhanh khoảng 30 giây đến 1 phút rồi tắt bếp.

Gà rang lá chanh ngon khi từng miếng thịt săn chắc, thấm vị, quện hương thơm đặc trưng của lá chanh. Món ăn dân dã này góp phần làm phong phú bữa cơm gia đình những ngày giao mùa ■